

4.3. Smidige overgangsmuligheder mellem uddannelser og uddannelsesniveauer ved videreudvikling af studiestrukturer

Uddannelsesreglerne bør udformes således, at en bacheloruddannelse fra et universitet ækvivalerer en tilsvarende bacheloruddannelse fra et andet universitet, således at der er direkte adgang til at påbegynde kandidatuddannelsen inden for området.

Supplerings- eller brobygningsforløb eksisterer i dag under forskellige finansielle vilkår, for institutionerne og for de studerende, og der er kun spredt udbud.

Behov for, og indhold og omfang af et evt. supplerings- eller brobygningsforløb vil afhænge af sigtet med videreuddannelsen og af uddannelsesindhold og orientering i grunduddannelsen. Grundlæggende fører videreuddannelse til to forskellige mål: øget erhvervsorienteret kompetence eller øget forskningsorienteret kompetence. Øget erhvervsorienteret kompetence bør for KVVU og MVU først og fremmest tilgodeses ved et varieret udbud af diplom- og masteruddannelser, der er helhedsorienterede erhvervsrettede uddannelser tilrettelagt for voksne i erhverv. Forskningsorienteret kompetence kan i nogle tilfælde være et relevant mål for en KVVU eller MVU, der ikke i forvejen er forskningsrettet. F.eks. kan en jordemoder ønske at tage del i forskningsarbejde inden for sit fag og derfor have behov for en relevant kandidatuddannelse som grundlag herfor.

En videreuddannelse på kandidatuddannelsesniveau kan enten bygge på et princip om fordybelse inden for et fagligt område (enkeltfaglighed) eller på et princip om kombination af flere faglige områder (tværfaglighed). Ved den første type er der tale om et kandidatforløb, der normalt bygger på et konkret fagligt og metodisk grundlag fra en bacheloruddannelse - det vil sige, at hensigten med kandidatforløbet er specialisering og fordybelse. Ved den anden type vil der være tale om et kandidatforløb, der på grund af sin bredde ikke forudsætter et bestemt fagligt og metodisk grundlag, men et relevant grundlag fra en uddannelse på bachelor-niveau.

Det betyder, at en MVU, der søger optagelse på en kandidatuddannelse, som ikke fagligt og metodisk bygger direkte oven på den konkrete MVU-uddannelse, har behov for faglig og metodisk suppleringsforløb. Ved suppleringsforløbet bør omfang og vægning af elementerne, faglighed og metodik, afhænge af MVU-uddannelsens ind-

hold. Eksempler er nærmere beskrevet i bilag 1 til reddegørelsen. Men der bør også lægges vægt på, at det afgørende for at kunne optages på en kandidatuddannelse er dokumentationen af, at de relevante adgangsforudsætninger er til stede. Et alternativ til suppleringsforløb kan derfor være, at ansøgerne består en »adgangsprøve« i form af en eller flere opgaver på bacheloruddannelsesniveau, og derefter får direkte adgang til en kandidatuddannelse.

Det kan generelt overvejes nærmere, i hvilket omfang det bør være op til den studerende at vurdere, om han eller hun har de nødvendige forudsætninger for at gennemføre en given kandidatuddannelse, og i hvilket omfang det bør være institutionen, der fastlægger hvilke specifikke forudsætninger der bør være til stede.

Undervisningsministeriet vil udstikke nærmere rammer for supplerings-/brobygningsforløb, herunder tidsmæssige rammer og udbudsbetingelser. Udbuddet bør ske under åben uddannelse, der er specielt tilrettelagt for voksne i erhverv. Omfang af og indhold af sådanne suppleringsforløb skal også ses i relation til overvejelserne om at indføre en »professionsbachelorgrad« uden for universiteterne.

Fra flere sider har der været ønsker om at indføre en bachelorgrad på det mellemlange videregående uddannelsesniveau - en »professionsbachelor«. Det har været anført, at det kunne øge muligheden for en vitalisering af bachelorgraden generelt og for international anerkendelse af de mellemlange videregående uddannelser, der kunne lette dimittendernes adgang til job og videregående studier i udlandet.

Begrundelsen for at indføre en »professionsbachelorgrad« vil først og fremmest være at understrege, at der er tale om et uddannelsesniveau, der giver dimittenden kompetence til at udøve en given profession, bl.a. ved at have forudsætninger for at tilegne sig ny viden og i øvrigt bidrage til at udvikle sit fagområde. Indholdet af en »professionsbacheloruddannelse« vil typisk være mere praksisorienteret end en universitær bacheloruddannelse. Det må afspejle sig i tilrettelæggelsen af uddannelsesforløbet. Den studerende bør f.eks. under hele uddannelsen afprøve de teoretiske værktøjer i praksis, f.eks. i form af projektarbejde og større og mindre opgaver, eventuelt efter aftale med en virksomhed. Praksisorientering kan også ske i form af praktikophold, der kan bidrage til den erhvervsrettede dimension, der bør være kendetegnet for en »professionsbachelor«.